

GCRIEBER
FONDENE

GC RIEBER FONDENE | 2023

GCRIEBER

FONDENE

Grindaløen på Storrinden
under bygging.

Innhold

Beretning fra styreleder	4
Om GC Rieber Fondene	6
Formål og styring	7

Sosiale formål

Helgetun Seniorboliger	10
Helgeseter	11
Barnas Fysioterapisenter	12
Skumringstimen	14
Skulptur i fengselet	14
Kreftkompasset	15
Aktive eldre – med styrketrening som medisin	15
Frivillig innsats i et moderne samfunn	16
Idrett Bergen Sør	19

Forskning

Generasjon: Møhlenpris	22
Lyd i havet	23
NADAge – en klinisk utprøvningsstudie	24
Waste to Value	25

Kultur

Opera ved fjorden	28
OperaOpptur!	29
GC Rieber Fondenes stipend	29
Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester (BFUng)	30
Selfangstsnæringens historie	31
«Krigsseileren»	31

Internasjonale formål

Yes Kilimanjaro	34
Ukraina	34

Regnskap	35
----------	----

Bjart Nygaard er styreleder
i GC Rieber Fondene.

Beretning fra styreleder

GC Rieber Fondene består av fem stiftelser som forvaltes under samme overbygning. Fra disse stiftelsene deles det ut midler til allmennyttige formål innen kultur, forskning, helsefremmende tiltak og andre relaterte områder.

Det legges særlig vekt på å sette i gang nye allmennyttige tiltak som kan leve videre over tid og etter hvert ikke ha behov for ekstern støtte.

Økt offentlig detaljregulering

Samfunnet blir stadig mer komplekst og tungdrevet, stadig flere forhold tas hensyn til, og selv med de beste intensjoner blir det ofte vanskelig å sette i gang effektive allmennyttige tiltak raskt, noe våre stiftelser har hatt tradisjon for. GC Rieber Fondene prioriterer allmennyttige formål som vil gjøre en størst mulig forskjell for flest mulig. Prosjekter som kan gjennomføres raskt og er lette å følge opp er prioritert hos oss.

En stor ressurs for samfunnet

Ved utgangen av 2021 hadde Norge over en million pensjonister. Mange er friske, spreke og kunnskapsrike og kan være en enorm ressurs for samfunnet dersom det blir tilrettelagt for det. Mange steder har frivillighet fungert veldig bra i mange tiår, som for eksempel på Haraldsplass Diakonale Sykehus, og dugnadsgjenger i turområdene i og rundt Bergen. Ingen får lønn, men utfører viktige samfunnsoppdrag og har et sosialt fellesskap. Dette er et felt GC Rieber Fondene er opptatt av og forsøker å støtte der det er naturlig.

Folkehelse og friluftsliv

Stadig flere ser verdien av å være ute i naturen, og både fjellområder og tur-områder er flittig brukt av turgåere i alle aldersgrupper. I den sammenheng er det viktig at det tilrettelegges gode traseer som kan benyttes av mange uten å slite ned naturen. GC Rieber Fondene har derfor, sammen med Rune Hesjedal, tatt initiativ til å utrede og foreslå måter å lage traseer på som både tilrettelegger for tur og friluft samtidig som en tar vare på naturen på en god måte.

Satsingsområder

GC Rieber Fondene har det siste året fortsatt satset innen feltet seniorer gjennom forskning, helse, frivillighet og dugnadsgrupper, samt fremtidsrettede boformer som på Helgetun. Dette er et langsiktig satsingsområde som vil fortsette i årene som kommer.

Innen kultur har vi i år støttet spesielt BFUng, Festspillene i Bergen og Bergen Nasjonale Opera. Barnas Fysioterapiser og Turbo er også en langsiktig viktig aktivitet hvor vi støtter barn som har spesielle behov.

GC Rieber Fondene prioriterer allmennyttige formål som vil gjøre en størst mulig forskjell for flest mulig

Dugnadsgjengen «Askøy på langs».

Om GC Rieber Fondene

VISJON:

Å støtte mennesker
med individuelle behov

Da firmaet GC Rieber & Co. A/S feiret sitt 50-årsjubileum i 1929, ble stiftelsen G.C. Rieber og hustru født Gysins Legat til Bergens Vel opprettet. Formålet med fondet var å «tjene til Bergen Bys vel», i takknemlighet for måten byen hadde tatt imot de sørtyske flyktningene som var om bord da «De Zee Ploeg» forliste i 1817.

GC Rieber Fondene består av

- GC Rieber Fondet
- Johanne Marie Rieber Martens Allmennyttige Fond, opprettet 1998
- Ragna Sofie og Chr. Riebers Allmennyttige Fond, opprettet 2000
- Paul (Paal) Riebers Fond til støtte for utdanning av supplerende terapier, opprettet 2012
- Vibeke Rieber Sommersten og Bernt Sommerstens stiftelse til fremme av bærekraftig utvikling, opprettet 2020

GC Rieber Fondenes grunnleggere:
Emma, f. Gysin og Gottlieb Christian Rieber.

Formål og styring

Stiftelsenes mål og midler

Stiftelsene yter støtte til allmennyttige sosiale og kulturelle formål, fortrinnsvis i Bergen. I tillegg ytes det bidrag til medisinsk og annen forskning. Det legges vekt på etiske retningslinjer som ærlighet, åpenhet og rettferdighet.

Midlene til den økonomiske støtten kommer fra avkastningen av stiftelsenes kapital. Målsettingen med kapitalforvaltningen er å oppnå en høyest mulig langsiktig avkastning innenfor en akseptabel og klart definerer risikoprofil.

Offentlig kontroll

Stiftelsene er underlagt og reguleres av Stiftelsesloven. Stiftelsene er registrert i Enhetsregistret og Stiftelsesregisteret.

Revisor: Ernst & Young AS

Styrende organer:

Styrene består av fem medlemmer med to varamedlemmer som velges med en funksjonstid på to til fire år. Det er likelydende styresammensetning i samtlige stiftelser.

Styret har i 2022 bestått av følgende medlemmer:

- Bjart Nygaard, *styreleder*
- Paal-Henrich Berle, *styrets nestleder*
- Jannike Rieber, *styremedlem*
- Pernille Rieber, *styremedlem*
- Vivi Cathrine Sommersten Brandstadmoen, *styremedlem*
- Christian Rieber, *varamedlem*
- Freja Skov Christensen, *varamedlem*

KONTAKT

GC Rieber Fondene

Postboks 990 Sentrum, 5808 Bergen

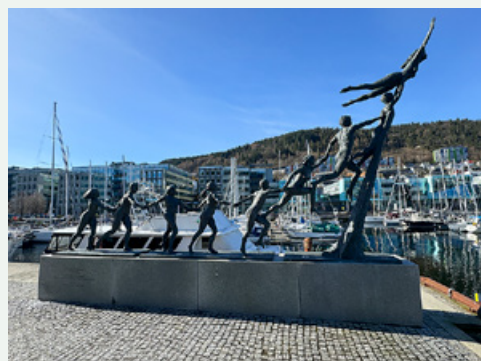
Besøksadresse: Solheimsgaten 15, Bergen

E-post: fondene@gcrieber.com

Daglig leder: Anne Kristin Hernæs

Facebook: @GC Rieber Fondene

[gcrieber-fondene.no](https://www.gcrieber-fondene.no)

Sosiale formål

Helgetun Seniorboliger

Helgetun er en viktig satsing for GC Rieber Fondene, og boformen er gjenstand for mye oppmerksomhet fra hele Norge.

For GC Rieber Fondene er seniorboligene på Helgetun vår hittil største satsing. Målet er å tilby gode boliger for seniorer der de kan bo livet ut i et godt og aktivt fellesskap, og samtidig få mulighet til å bidra til samfunnet og fellesskapet på Helgetun. På denne måten oppnår vi allmennytte for mange; både seniorenne, nærområdet og samfunnet ellers.

FAKTA

- Innflyttet i 2019
- 39 beboere
- 31 leiligheter
- Felleshus, parselhage og nabogård

helgetunbolig.no

Stor aktivitet

Helgetun har vært i drift i snart fem år, og erfaringene viser at det er en aktiv gjeng som bor der! Det er etablert flere gode møteplasser som flittig blir brukt, både parselhager, fellesstue, snekkerverksted og «biblioteket» er populære tiltak. Seniorenne har flere fellesaktiviteter, blant annet felles treninger i Veksthuset i tillegg til eget treningsrom.

De fleste deltar i forskningsprosjekter i regi av UiB og Høyskolen på Vestlandet, der effekt av treningsaktiviteter og sosiale tiltak blir monitorert og forsket på. Dermed vil vi etter hvert kunne si noe om hvordan boformen påvirker helsen til eldre mennesker, og sammenligne med personer som for eksempel bor alene.

En samfunnsressurs

Flere av seniorenne på Helgetun jobber frivillig på Helgeseter og i barnehagen Eplekanten. De bidrar også med dugnadsarbeid i nærområdet, og ellers i samfunnet. I vårt samfunn er det stort søkelys på eldre mennesker som et

problem – «eldrebølgen» skyller inn over Norge, men eldre menneskene har mye kompetanse og ressurser som kan brukes til det beste for fellesskapet. Målet med Helgetun er at seniorenne oppfattes som ressurser, og at deres innsats er viktig. På den måten motiveres de til å bruke denne ressursen til det beste for dem selv, naboene og det store fellesskapet.

Per Jon Odéen som selv bor på Helgetun har skrevet bok om boformen og hvordan livet er i seniorboligene.

PER JON ODÉEN
AKTIV ALDRING
LIVET PÅ HELGETUN

Boken om Helgetun.

Sommerbilde fra Helgeseter.

Helgeseter

«Arbeid for alle» har vært et motto på Helgeseter opp gjennom tidene, med pedagogisk tilrettelagte arbeidstilbud for beboerne.

Dette har kommet til uttrykk gjennom gårdsarbeid, vedproduksjon, verksteder og bakeri. Hønehuset var lite og ikke universelt utformet, men nå bygges det et nytt hus med plass til 120 høner, og en drivhusdel, begge med universell utforming. Dermed blir det mulig for flere beboere å delta i dyreholdet. Dette blir veldig bra!

FAKTA

- Etablert i 1954
- 30 beboere
- 6 bolighus
- Felleshus, gårdsdrift, verkstedshus, bakeri

helgeseter.org

Det nye hønehuset på Helgeseter vil få plass til 120 høner.

Barnas Fysioterapisenter

Barnas Fysioterapisenter ble etablert i 2008 som en ideell stiftelse, og tilbyr spesialisert behandling til barn og unge med funksjonsnedsettelse, både individuelt og i grupper.

Stiftelsen har utviklet kunnskapsbaserte metoder og gjennomført forskningsprosjekter som har bidratt til habiliteringsfeltet for barn og unge med funksjonsnedsettelse. Behandlingscenteret tilbyr fysioterapi og intensiv (re-)habilitering for å hjelpe barn og unge med funksjonsnedsettelse til å utnytte sitt utviklingspotensial for å oppnå best mulig funksjon i dagliglivet. Tilbudet «intensiv habilitering» har vist seg å gi fantastiske resultater og fører til at barn og unge i større grad klarer seg selv i hverdagen.

FAKTA

- Etablert i 1998
- Åpnet i Solheimsgaten i 2008
- Fysioterapi og treningssenter over 600 m²

bfsnett.no

I juli 2023 publiserte stiftelsen de første resultatene fra «intensiv habilitering» med artikkelen *Practice, play, repeat – individualized outcomes after the “intensity matters!”-program for children with disabilities – a descriptive multicase study* i et internasjonalt tidsskrift.

GC Rieber Fondene har vært en viktig støttespiller for Stiftelsen Barnas Fysioterapisenter siden oppstarten i 2008. Dette har bidratt til at mangfoldige barn og unge med funksjonsnedsettelse har fått en bedre hverdag.

Motivasjonstrappen.

Michelle åpner motivasjonstrappen.

Støtte til pasienter og ansatte

I 2023 har GC Rieber Fondene gitt støtte til pasienter ved senteret som ikke får dekket behandlingkostnader fra det offentlige. Behandlingene dekkes etter søknad som vurderes av fagfolkene ved senteret.

Barnas Fysioterapisenter har et prosjekt med tilbud om intensiv behandling av ergoterapeut til barn og unge voksne med funksjonsnedsettelse i Bergen og omegn. Støtten til prosjektet kommer fra Ragna Sofie og Chr. Riebers Allmennyttige Fond. I 2023 har flere barn og unge voksne blitt rekruttert til prosjektet.

GC Rieber Fondene har også bidratt til fagutvikling blant de ansatte i 2023 slik at de kan holde seg oppdatert på den nyeste kunnskap, metoder og forskningsresultater innen habilitering og rehabilitering.

Nytt motiverende tilskudd

GC Rieber Fondene har finansiert en motivasjonstrapp på senteret. I 2023 ble motivasjonstrappen ferdigstilt, og det ble feiret med en offisiell åpning 26. oktober 2023. Motivasjonstrappen er tegnet og spesialbygd til senteret av Byggmester Andreas Nygaard. Michelle fikk æren av å klippe snoren og demonstrere trappen for de inviterte. Stiftelsens ansatte satt veldig stor pris på at så mange fra GC Rieber Fondene var med på denne åpningen og så den store verdien av dette prosjektet. Dette motiverende tilskuddet til senteret gir barn og unge med funksjonsnedsettelse større muligheter til å nå nye milepæler, slik at de kan delta på flere arenaer i samfunnet.

Kontrakt med Helse Vest

22. desember 2023 kunne Stiftelsen Barnas Fysioterapisenter signere en langvarig kontrakt med Helse Vest, som Stiftelsen har jobbet hardt for i mange år. Dette gir barn med funksjonsnedsettelse fra hele landet muligheten til å trene opp nye ferdigheter gjennom intensiv målrettet trening slik at de kan bli mest mulig aktive i lek, læring, arbeid og hverdagen ellers. Stiftelsen Barnas Fysioterapisenter er hele tiden i utvikling for å levere de beste tjenester, og ser frem til å skape nye muligheter og en bedre hverdag for barn og unge med funksjonsnedsettelse.

Ansatte i GC Rieber deltok på den høytidelige åpningen av motivasjonstrappen.

Skumringstimen

Skumringstimen setter søkelys på livskvalitet og verdighet i livets siste fase.

I den tiden kan vi ikke gjøre alt på samme måte som tidligere. Kreftene svekkes etter hvert, men mange har fortsatt kontroll over egne handlinger og tanker. Tiden er inne for refleksjoner, minner og forhåpentligvis takknemlighet for det livet som nå er på hell.

Berit Håpoldøy har valgt sangene og knyttet noen av sine historier til de utvalgte tekstene. Hennes bakgrunn danner grunnlaget for et ekte engasjement. Med sin varme utstråling, enestående stemme og sin vakre musikk gir hun ro og glede. I solnedgang inspirerer hun eldre til å minnes gode stunder og det livet de har levd.

Boken brukes blant annet når Berit synger for og med eldre, både en til en og mange sammen.

Skulptur i fengselet

Noen av de innsatte i Berge Fengsel får nå tilbud om å arbeide med skulpturer i stein.

Skulpturarbeidet fungerer som terapi, og kan gi mulighet for å arbeide utenfor fengselet, blant annet med restaureringsarbeid for Bergen kommune. Erika Anfinssen driver arbeidet.

Kreftkompasset

Sammen kan vi bidra til at flere mestrer livet etter kreftbehandlingen.

I 2022 var det 38 265 nye krefttilfeller i Norge. Selv om stadig flere får kreft, er det stadig flere som blir helt friske, og de som har kreft lever lenger. Dette skyldes en kombinasjon av tidligere diagnostisering og flere og mer tilpassede behandlingsmåter for de ulike kreftformene. Det betyr at gruppen kreftoverlevende blir stadig større, og ved utgangen av 2021 var det 316 000 personer i Norge som har en kreftdiagnose.

Mange kreftoverlevende får senskader, noen alvorlige og livstruende, som sekundærkreft og hjerte- og karsykdommer. Andre seneffekter; som fatigue, kognitive problemer, nevropatier, seksuelle problemer, angst og søvnvansker kan redusere både livskvaliteten og arbeidskapasiteten. Boken «Hver dag teller – livet etter kreft» er en blanding av pasienthistorier, faglig informasjon og råd –både fra tidligere pasienter, pårørende og helsepersonell. Boken er oppløftende, lettlest, fargerik og inngir håp.

GC Rieber Fondene har finansiert bøker som blir delt ut til ferdigbehandlede kreftpasienter på Haukeland Universitetssykehus.

Aktive eldre – med styrketrening som medisin

Tor Engevik og Unni Olsen har de siste årene besøkt over 200 sykehjem og dagsentre og oppmuntret pleiere til å gi livsforlengende aktiviteter også til de aller mest sårbare eldre.

De har også delt ut over 200 fullt utstyrte treningskasser til sykehjem i Bergen og Hordaland, og holdt foredrag om fordelene ved å tilby trening til eldre og syke.

Sykepleier Tor Engevik og styrkeløfter Unni Olsen (t.v.) reiser rundt med foredraget «Aktive eldre – med styrketrening som medisin».

Frivillig innsats i et moderne samfunn

I mange år har støtte til frivillig arbeid vært et prioritert satsingsområde for GC Rieber Fondene. Styret er særlig opptatt av at bevilgninger bør gå til målbare allmennyttige tiltak.

Dugnad på Smøråsfjellet.

Blant annet på grunn av økende byråkrati og kompleksitet i samfunnet møter ildsjeler nå ofte hindringer når de ønsker å gjennomføre velmente planer. Med respekt for donatorene i de fem allmennyttige stiftelsene som forvaltes under fellesbetegnelsen GC Rieber Fondene har styrene ansvar for at deres ønsker blir ivaretatt selv om mange samfunnsforhold nå er annerledes enn da gavene ble gitt.

Samarbeid for felles mål

I gamle dager var dugnad en viktig forutsetning for utbygging og vedlikehold av landet vårt. Når veier og nye hus skulle bygges arbeidet lokalbefolkning sammen for å realisere viktige prosjekter. I vår tid er dugnad av stor betydning for helse, trivsel og et velfungerende samfunn.

Økende interesse for friluftsliv og bruk av vår enestående natur fører til slitasje som krever kontinuerlig vedlikehold og landskapspleie. Dugnadsgjengene tilrettelegger for at flest mulige kan ha glede av fjellene og naturen rundt Bergen. Et viktig mål er at barn og ungdom skal få lett tilgang til utendørs aktiviteter og ikke bare utfolde seg innendørs.

Samarbeid med dugnadsgjenger har blant annet ført til bygging og vedlikehold av stier, broer og rasteplasser med benker og bord. Et stort antall grindbygg og gapahuker er spennende mål for barnehager. Byggene er tilpasset lokale forhold hvor det er tatt hensyn til sol, vind og utsikt. Å legge til rette for ansvarlig bruk og vedlikehold er både krevende og omfattende. Samarbeid om fornuftig forvaltning er avgjørende for fremtidsrettete gode løsninger.

– Det er viktig at naturen vår blir vedlikeholdt og tatt vare på!

Klima: Varmere, våtere, villere

Endrete klimatiske forhold med kraftige stormer og store nedbørsmengder fører til oversvømmelser og rotvelt. De fleste dugnadsgjengene er raske med å ordne opp.

Folkehelse, kameratskap og sosial kontakt

Frivillig arbeid i skog og mark fører ikke bare til at viktige oppgaver blir utført. Det skaper også et unikt kameratskap. Det sosiale nettverket som utvikles gjennom felles innsats bidrar til å redusere ensomhet som er så utbredt blant pensjonister. Hverdagene er hektiske for mange. I naturen blir batteriene ladet. Vennlige smil og hilsener skaper glede og trivsel.

Gapahuken «Holmenhuk» ved Myrdalsvatnet ble avduket i desember 2023.

Være til nytte

Ca. 20 % av befolkningen er nå over 65 år. Der er nok mange som blir avskiltet til tross for at de fortsatt både kan og ønsker å bidra. Den delen av befolkningen utgjør en betydelig ressurs og bør oppmuntres til fortsatt engasjement i samfunnsmaskineriet.

Der er altså flere grunner til at frivillig arbeid bør løftes frem. Samtidig må det tas hensyn til vår unike natur.

I den forbindelse er en av firma GC Rieber sine leveregler av særlig betydning: «Vi skal overlate samfunnet til etterslekten i minst like god forfatning som da vi overtok».

– Vi skal overlate samfunnet til etterslekten i minst like god forfatning som da vi overtok.

Skulpturen «Rotvelten» på Smøråsfjellet.

Skulptur ved Myrdal.

Knappen Vel har med støtte fra GC Rieber Fondene reist et grindbygg på Knappen.

I samarbeid med Rune Hesjedal har GC Rieber Fondene utarbeidet en veileder for dugnadsgjengene.

Når andelen av eldre mennesker øker vil det særlig innen eldre- og helsesektoren bli behov for mye frivillig innsats.

Grunnlovens § 112 slår fast at alle har rett til et miljø som sikrer helsen. Den sier også at alle har rett til en natur hvor produksjonsevnen og mangfoldet bevares. Bestemmelsen gir også et vern for kommende generasjoner ved at naturressursene skal forvaltes på en allsidig og langsiktig måte.

Her møter vi vanskelige avveininger hvor mange gode intensjoner og mål lett kommer i konflikt. Ensidige bastante tolkninger skaper lett konflikter og uvennskap. For å finne kloke og balanserte løsninger på konfliktfylte spørsmål har GC Rieber Fondene utgitt en veiledning som gir retningslinjer for en forsvarelig forvaltning av naturen. Målet er at den skal føre til respekt og forståelse for at overordnede hensyn som grunnloven blir ivaretatt uten at smålige og pirket detaljstyring stopper all utvikling.

I et moderne og komplisert samfunn er der uendelig mange regler og lover hvor gode intensjoner og virkemidler svært ofte kommer i konflikt med hverandre. GC Rieber Fondenes har som formål å virke til beste for allmennheten. Når formålene spriker og er selvmotsigende er det krevende å treffe kloke og samlende avgjørelser. Veilederen oppfordrer til at frivillige setter seg inn i overordnede mål og at saksbehandlere og myndigheter viser toleranse og samarbeidsvilje.

GC Rieber Fondene har gjennom 25 år oppnådd gode resultater ved å samarbeide med dugnadsgjenger på Byfjellene. Også i andre deler av samfunnet er der et stort og økende behov for idealister som ønsker å være med på å videreutvikle samfunnet. Når andelen av eldre mennesker øker vil det særlig innen eldre- og helsesektoren bli behov for mye frivillig innsats. GC Rieber Fondene ønsker å medvirke til å fremme frivillig arbeid også i den delen av samfunnet.

Idrett Bergen Sør

Idrett Bergen Sør (IBS) er en ideell folkehelseorganisasjon etablert av idrettslagene Fana, Gneist, Bjarg, Smørås og Kalandseid.

IBS sitt formål er å skape tilbud for utsatte målgrupper som vanligvis ikke finner sin plass i organiserte aktiviteter, med fokus på fysisk aktivitet, mestring, tilhørighet og sosialisering.

Turgruppe for seniorer

Turgruppen er et gratis lavterskel tilbud der hvem som helst kan delta og ingen påmelding kreves på forhånd. Turene blir lagt til ulike områder i Fana og Ytrebygda. Varigheten er ca. 1,5–2 timer med pauser, der tempo og intensitet tilpasses deltakerne.

Sykelstier på Birkelandsfjellet

David Tonheim har gjort et imponerende arbeid med å lage sykkelstier på Birkelandsfjellet, med støtte fra GC Rieber Fondene.

Stolpejakten

Stolpejakten Bergen Sør er et unikt samarbeid mellom Kalandseid IL, Fana IL, Gneist IL, Bjarg IL og Smørås IL, som totalt har over 16 000 medlemmer. Stolpejakten koordineres av Idrett Bergen Sør.

www.stolpejakten.no

Forskning

Generasjon: Møhlenpris

Overordnet mål for prosjektet er å øke eldres deltakelse og livskvalitet i eget nærmiljø, gjennom spennende aktiviteter og møteplasser på tvers av generasjoner.

Målet med Generasjon: Møhlenpris er å bidra til mer forståelse, samvær og glede på tvers av generasjonene.

Prosjektet har en forskningsbasert tilnærming, der tverrfaglighet som samfunnsmusikkterapi og samfunnspsykologi står sentralt, og ledes av Anna Helle-Valle som selv har en PhD i musikkterapi og har jobbet i flere år innen aldring og helse. Vi går inn i en tid med stadig flere eldre, færre yngre og økt press på allerede presset eldreomsorg. Både politiske reformer og økonomiske beregninger tilsier at eldre i større grad må klare seg selv, og at frivillige i større grad må bidra til en verdig og trygg alderdom. Dette fordrer nye måter å samarbeide på, som bygger på ressurser og muligheter i nærmiljøet.

I løpet av prosjekttiden er det gjennomført en rekke aktiviteter som skaper disse samarbeidsformene:

- Lanseringsfest som involverte lokale organisasjoner og artister. Her fikk vi informert og skapt oppmerksomhet rundt initiativet.
- Generasjonsmåltider på barneskolen i nabolaget, med eldre fra Johannessenteret omsorgsboliger og Indremisjonens bo- og rehabiliteringssenter.
- Fortellerverksted i samarbeid med Det Vestnorske Teatret, der borgere over 60 ble invitert til å dele historier fra eget liv.
- Tangokvelder og konserter, med samtaler om å bli eldre, på den lokale nabolagskafeen.
- Skrivekurs for personer med demens, og deres pårørende.
- Generasjonsrave med frokostsamtaler og fokus på Parkinsons sykdom og hjertehelse.
- Konsertturné på sykehjem med Edvard Grieg barnekor.
- Te og prat for hjertehelse, i samarbeid med den somaliske organisasjonen iFelles.

Anna Helle-Valle er daglig leder i stiftelsen *Siste Kapittel*.

Lyd i havet

I skogen er det mange lyder fra naturen, dyrene og fuglene. Under havoverflaten er det like mye lyd både fra naturen og fisk, hval og andre dyr.

Forskningsmiljøene vet mye mindre om hvordan artene som lever under vann kommuniserer enn de på landjorden. Vi vet at hvaler kommuniserer med hverandre og andre dyr med lyd. De sender ut lydsignaler som de får tilbake og kartlegger omgivelsene ved hjelp av dette.

Den menneskeskapte støyen i havet har økt kraftig de siste årene og sannsynligvis påvirker den livet i havet. Dette vet vi lite om og det er vanskelig å måle. Et seilskip er en glimrende base for å måle lyd i havet, for her blir ikke lyden forstyrret av propellstøy eller lyd fra motor. GC Rieber Fondene har derfor inngått et samarbeid med seilskipet Statsraad Lehmkuhl, Havforskningsinstituttet, Nansensenteret og Akvariet i Bergen.

Det vil bli montert hydrofoner (mikrofoner) under Statsraad Lehmkuhl som vil fange opp lyd i havet når de er ute og seiler. Disse opptakene vil bli formidlet til forskere på Havforskningsinstituttet og Nansensenteret og noe av det kan formidles til Akvariet som nå bygger et eget lydrom hvor publikum kan gå inn og lytte på hvordan artene som lever under vann kommuniserer med hverandre.

GC Rieber Fondene støtter forskning og formidling av lyd under vannflaten.

NADAge – en klinisk utprøvningsstudie

Ved professorene Bettina Husebø og Charalampos Tzoulis

Bettina Husebø er professor ved Senter for alders og sykehjemsmedisin (SEFAS).

Charalampos Tzoulis er overlege og professor i nevrologi og nevrogenetik.

Aldersbetinget demens og generell skrøpeligheit bidrar betydelig til redusert funksjonsnivå, selvstendighet og livskvalitet hos ellers nevrologisk friske mennesker over 75 år.

Per i dag finnes det ingen medikamentell behandling som kan bedre og/eller bremse aldersbetinget kognitiv reduksjon hos nevrologisk friske eldre personer. I denne studien skal det studeres om høydose nikotinamid adenin dinukleotid (NAD) tilskudd kan bedre kognitiv dysfunksjon og generell daglig funksjon og livskvalitet hos mennesker over 75 år. NAD finnes allerede i hjernen, men mengden reduseres med økende alder.

Tidligere studier viser at behandling med NAD-tilskudd fører til økt NAD-nivå i menneskehjernen, og dette fører til bedring av hjernens energistoffskifte, demping av betennelse i hjernen, og symptombedring hos pasienter med Parkinsons sykdom. Disse funnene tyder på at NAD-tilskudd kan bedre nervecellenes funksjon og motstandsdyktighet mot aldring og sykdom. Det som skal testes nå er om NAD-tilskudd kan beskytte eldre nevrologisk friske mennesker mot kognitiv dysfunksjon og generell skrøpeligheit

NADAge er en klinisk utprøvningsstudie som skal teste effekten av høydose NAD-supplementasjonsbehandling med nikotinamid ribosid (NR) mot aldringsbetinget skrøpeligheit. Studien er et dobbelblindet, randomisert behandlingsforsøk, der eldre mennesker (over 75 år) med mild til moderat skrøpeligheit skal motta enten NR 2000 mg daglig, eller placebo i 1 år. Studien skal måle behandlingseffekten på bevegeligheit, kognitiv funksjon, hjernens struktur og funksjon, samt cellenes biologi. Disse skal måles ved bruk av legeundersøkelse, hjerneskanning, digitale «wearable devices», og blodprøver.

Prosjektet ble satt i gang høsten 2023, og rekruttering av deltakere vil starte opp våren 2024.

Kan NAD-tilskudd bedre kognitiv funksjon?

Waste to Value

– global løsning for håndtering av nødrasjoner i livbåter og flåter

Waste to Value-konseptet er et non-profit prosjekt i regi av GC RIEBER COMPACT hvor vi ønsker å utvikle en generisk modell for håndtering av Seven Oceans Rasjoner og Seven Oceans vann etter at det har gjort sin jobb i livbåter og flåter verden rundt.

I november ble Seven Oceans rasjoner som var tatt ut av livbåter tilgjengelig for donasjon på Matsentralen i Bergen. I oktober fikk Monica Rieber-Mohn Fuhr, daglig leder på Matsentralen Bergen (bilde), sine to første paller med Seven Oceans produkter som har blitt rotert på Viking Ålesund sin service-stasjon. Produktene ble testet og var gode på smak til tross for fem år i Redningsflåter til havs.

Målet med prosjektet er at de fleste Seven Oceans produktene vil bli benyttet til mat etter å ha tjent sin tid på redningsflåtene. Vi ønsker å lage et oppskriftshefte som viser mulige bruksområder for produktene og lage gode digitale løsninger som forenkler kommunikasjonen mellom Service-stasjonene og Matsentralene, og samtidig lette miljørapporteringen for Servicestasjonene.

Prosjektet begynner i Bergen og Norge, men vil etter hvert utvides til Europa og resten av verden.

Daglig leder i Matsentralen Vestland
Monica Rieber-Mohn Fuhr og trainee
i GC Rieber Compact AS Andreas
Kathenes.

Kultur

Finalekonsert på sommerakademiet Opera ved Fjorden 2023.

Opera ved fjorden

«Opera ved fjorden» er Bergen Nasjonale Operas sommerakademi.

Akademiet retter seg mot unge sangere, dirigenter, instrumentalister (orkestermusikere) og repetitører, enten de er under utdanning eller nylig ferdigutdannede. Intensjonen er at de unge talentene skal få erfaring og kunnskap om hva som venter dem i deres videre profesjonelle liv – både gjennom veiledning og praksis.

Det er en intens uke på Oseana kunst- og kultursenter, der mye skjer og deltakerne oppfordres til å bruke alle døgnetts timer som et refleksjonsrom der de kan vokse både som utøvere og mennesker. Studentene får arbeide med dyktige pedagoger, mentorer, orkestermusikere og dirigenter – alle med erfaring fra store operahus eller symfoniorkestre verden over.

Masterclass med Solveig Kringlebotn.

Foto: Monika Kolstad

GC Rieber Fondenes stipend

Siden 2022 har GC Rieber Fondene delt ut stipend til unge operasangere under sommerakademiet «Opera ved fjorden». Stipendet har som mål å bidra til unge sangeres kunstneriske videreutvikling. I 2023 ble stipend tildelt Annika Beinnes, Jostein Fahre og Marie Lillesand Høgestøl.

GC Rieber Fondenes stipend til unge operasangere ble i 2023 utdelt til Jostein Fahre, Marie Lillesand Høgestøl og Annika Beinnes.

Foto: Monika Kolstad

Annika Beinnes og Ian Bjørsvik var blant deltakerne i pop-up Opera på Fløibanen i 2023.

OperaOpptur!

Under Festspillene i Bergen (FiB) i 2023 arrangerte Bergen Nasjonale Opera pop-up opera på Fløibanen, i samarbeid med FiB og Fløibanen – og med støtte av GC Rieber Fondene.

OperaOpptur! presenterte unge talenter, hovedsakelig fra Bergen Nasjonale Opera sitt talentprogram *Opera ved fjorden*. Sangerne dukket opp på tilfeldige tidspunkter på Fløibanen, til glede

og overraskelse for passasjerene. Deltakere i 2023 var blant annet Annika Beinnes, Ian Marcus Bjørsvik, Louise Engeseth og Martina Starr-Lassen.

BFUng med sangsolist Hedvig Haugerud.

Bergen Filharmoniske Ungdomsorkester (BFUng)

8.–14. oktober var BFUng på turné til Spania, hvor de gjorde totalt fire konserter i byene Ávila, Salamanca, Valladolid og León.

Det nordiske programmet, som bestod av verker av Grieg, Tveitt, Hovland og Sibelius, ble tatt veldig godt imot hos de totalt 2500 spanske publikummerne.

I reisefølget var 87 unge musikere, sangsolist Hedvig Haugerud, dirigent Kjell Seim, administrativ leder Viviann Alme og seks foreldrehjelpere. Turnéen var en stor suksess og betydde mye for orkesterets samhold, samspill og sosiale liv. BFUng takker for støtten GC Rieber Fondene ga og som gjorde det mulig å reise på turné.

Paraplyen kunne bli igjen hjemme da musikerne i BFUng reiste fra regntunge Bergen til solfylte Spania i oktober. Mer enn 3000 entusiastiske publikummere tok godt imot dem på turneen.

Selfangstnæringens historie

Fangst og fiske har vært avgjørende for at folk har kunnet livnære seg langs kysten i Norge. GC Rieber var i mange tiår tungt engasjert i både selfangst og videreforedling av ishavproduktter.

Selv om GC Rieber AS, på grunn av internasjonal kampanje mot selfangst, ikke lenger driver slik fangst ønsker vi å ta vare på næringens historie. Vi har derfor inngått en avtale med Ishavsmuseet Aarvak i Brandal om utlån av våre historiske dokumenter, filmer og gjenstander.

Utstillingen vil vise betydningen av en av Norges eldste næringer. Fangstfolkene hadde et strevsomt og farefullt yrke. Deres innsats var lenge avgjørende for mange familiers livsgrunnlag langs kysten. Dersom

de ikke fikk fangst, fikk de heller ingen inntekt. Sagt på en annen måte «Sovende rev fanger ingen høns». Ubevisst levde de opp til en av GC Riebers gamle leveregler: «Du skal HVIS MULIG sørge for deg selv og din familie slik at du ikke faller samfunnet til byrde». Denne anmodningen gjennomsyret samfunnet og ble etter hvert omskrevet til «Yt før du krever.»

Når GC Rieber Fondene ønsker å sette søkelys på primærnæringene er det med takknemlighet og respekt for dem som bygget landet.

«Krigsseileren»

Hele 30 000 nordmenn seilte under 2. verdenskrig, og rundt 3700 av dem kom aldri hjem igjen. Blant dem som døde var 514 fra Bergen.

Etter krigen ble krigsseilerne glemt og sviktet. I mai ble minnesmerket over disse sjøfolkene avduket i Solheimsviken. Minnesmerket er en bronzeskulptur av MS «Lidvard», kunstner er Vidar Bratlund-Mæland.

Minnesmerket «Krigsseileren» av Vidar Bratlund-Mæland.

Internasjonale formål

Ukraina

Krigen i Ukraina har ført til stort behov for bistand, og GC Rieber Fondene støttet «Fritt Ukraina» i 2023.

Ukrainsk Venneforening i Bjørnafjorden er svært aktive og har fått nødrasjoner som er sendt til de ukrainske troppene.

Yes Kilimanjaro

Gabriellasenteret ved foten av Kilimanjaro har hatt et langt samarbeid med Paul Rieber og Paul (Paal) Riebers Fond til støtte for utdanning av supplerende terapier.

YES Kilimanjaro har som mål å gi utviklingshemmede barn og unge verdige liv.

<https://yeskilimanjaro.no/>

I 2023 har fondet støttet senteret med utstyr til bakeriet for å kunne øke produksjonen slik at bakeriet på sikt kan lønne bakeriets lærere.

Gabriellasenteret har som mål å arbeide for at utviklingshemmede barn gis rettigheter allerede ved livets begynnelse, blir diagnostisert og får adekvat opplæring slik at de kan bli medvirkende i sine lokalsamfunn, og få verdige liv.

Gabriellasenteret tar imot utviklingshemmede fra hele Tanzania.

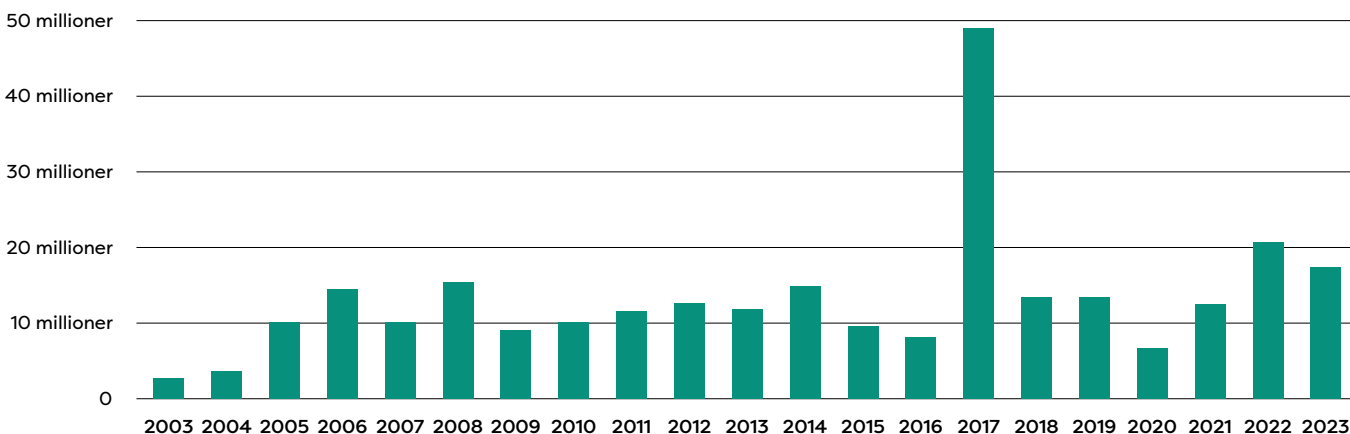
Hovedtall fra regnskapene 2023

Nøkkeltall (hele tusen)

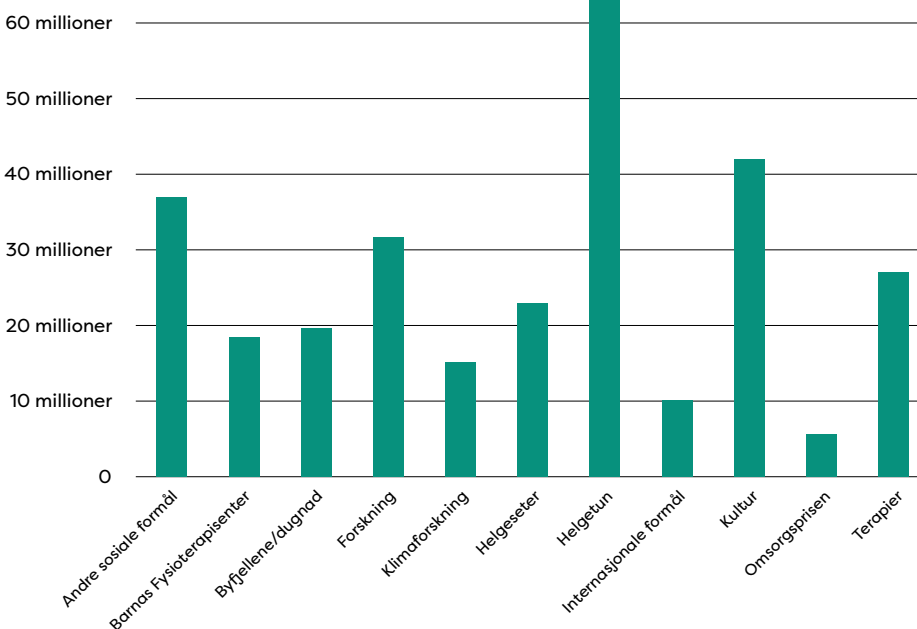
RESULTAT	2023	2022
Inntekter	111 320	193 585
Gaver	-	72
Tildelinger	-17 430	-20 653
Driftskostnader	-2396	-2 115
Resultat	91 494	170 889

BALANSE	31.12.2023	31.12.2022
Urørlig egenkapital	90 840	90 840
Fri egenkapital	769 254	677 760
Ikke utbetalte bevilgninger/Kortsiktig gjeld	13 229	19 104
Sum gjeld og egenkapital	873 323	787 704

Tildelinger per år siste 20 år

Tildelinger siste 25 år fordelt på kategori

GC RIEBER

FONDENE

GC Rieber Fondene
Solheimsgaten 15 / P.O.Box 990 Sentrum / N-5058 Bergen
Tel 55 60 70 00
www.GCRIEBER-FONDENE.no